

Kursplan för

Ätstörningar - bakgrund och behandling, 7.5 hp

Eating Disorders - Background and Treatment, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2023.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT21 , HT23

Kurskod	9C8000
Kursens benämning	Ätstörningar - bakgrund och behandling
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Uppdragsutbildning (högskolepoäng)
Huvudområde	Medicin
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för medicinsk epidemiologi och biostatistik
Beslutande organ	Utbildningsnämnden MEB
Datum för fastställande	2021-06-16
Reviderad av	Utbildningsnämnden MEB
Senast reviderad	2023-05-16
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2023

Särskild behörighet

Grundläggande högskolebehörighet samt erfarenhet från vårdarbete, företrädesvis inom ätstörningsvården.

Mål

Kunskap och förståelse

Efter godkänd kurs ska deltagaren kunna:

- Redogöra för grundläggande kunskap om ätstörningarnas etiologi och uppkomst
- Redogöra för ätstörningarnas epidemiologi
- Redogöra för klinisk bedömning av ätstörningar med både intervjuer och självskattningar
- Redogöra för sjukdomsförlopp och prognos vid ätstörningar
- Redogöra för aktuella evidensbaserade behandlingsmetoder för ätstörningar beträffande öppen-, dag- och slutenvård hos vuxna samt barn och ungdomar.

Färdighet och förmåga

Efter godkänd kurs ska deltagaren kunna:

- Redogöra för diagnostisering av ätstörningar
- Redogöra ätstörningars komplexitet
- Redogöra för utmaningar i arbete med ätstörningsbehandling
- Planera för bedömnings- och behandlingsinsatser vid ätstörningar
- Genomföra en allsidig bedömning och behandlingsplanering avseende patienter med ätstörning
- Tillämpa kunskapar om ätstörningar i kliniskt arbete

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter godkänd kurs ska deltagaren kunna:

- Reflektera över verksamma faktorer i det egna kliniska arbetet
- Reflektera över vad som främjar en god klinisk allians i arbete med ätstörningar
- Utveckla och ett kvalificerat förhållningssätt till patienter med ätstörningar

Innehåll

Kursen omfattar innehållsområdena etiologi, epidemiologi, klinisk bedömning och behandling vad gäller ätstörningar. I synnerhet omfattar detta:

- Biologiska, psykologiska, kulturella och multifaktoriella perspektiv på ätstörningars uppkomst
- Epidemiologiska, historiska och sociokulturella perspektiv på ätstörningar
- Undervisning i diagnostik, medicinsk bedömning samt utredning med hjälp av standardiserade metoder såsom halvstrukturerade intervjumetoder samt självskattningsmetoder
- Teoretisk och praktisk undervisning om evidensbaserade metoder för behandling av ätstörningar såsom familjeterapi, kognitiv-beteende terapi och mentaliseringsbaserad terapi
- Orientering i andra aktuella behandlingsformer som psykodynamisk orienterad psykoterapi, gruppterapi, psykoedukativa interventioner, medicinsk behandling, farmakologisk behandling, sjukgymnastikfysioterapi och slutenvård
- Särskild undervisning om utredning och behandling av ätstörningar hos barn
- Diskussion och workshops kring kliniska fall som kursdeltagarna arbetar med

Arbetsformer

Föreläsningar, gruppdiskussioner av ämnesfrågor knuten till kursen samt patientfall, gruppövningar och arbete i smågrupper. Obligatorisk närvaro på samtliga schemalagda föreläsningar/seminarier och gruppaktiviteter. Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan deltagaren medverkat i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras.

Examination

Examination sker i form av individuell skriftlig inlämningsuppgift och deltagande i en obligatorisk smågruppsarbete. Uppsatsen omfattar minst 3 och högst 5 A4 sidor. Kursdeltagaren väljer en fråga som berör kursens olika innehållsområden och kursdeltagarna förväntas redovisa fördjupning av kunskap utöver det som presenteras vid föreläsningarna. Smågruppsarbeten omfattar muntlig redovisning av en uppgift som gäller en fråga som är relevant till deltagarens och gruppens kliniska arbete med ätstörningar. Samtliga delmoment skall vara godkända för att kursen som helhet ska godkännas.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt riktlinjer fastställda av Kommittén för Utbildning vid Karolinska Institutet.

Ersätter kursen 9K8009, Ätstörningar - bakgrund och behandling.

Litteratur och övriga läromedel

Kursbok

Clinton & Isomaa

Förstå och bemöta ätstörningar

Lund: Studentlitteratur, 2022

URL: [Länk](#)

Vetenskapliga artiklar och övriga resurser

Bakker, René

Recovery of normal body weight in adolescents with anorexia nervosa: the nurses' perspective on effective interventions

Pub Med, 2011

URL: [Länk](#)

Benjamin, m fl

The use of Structural Analysis of Social Behavior (SASB)

An Rev Clin Psychol, 2:83-109, 2006

Birgegård

Generna som styr anorexin

Modern Psykologi, 9:54-59, 2019

Birgegård, m fl

DSM-IV vs. DSM-5: Implementation of proposed DSM-5 criteria to a large naturalistic database and comparison of present and future

Inst J Eat Dis, 45:353-361, 2021

Björk, m fl

Negative self-image and prognosis in eating disorders: Results at 3 years follow-up

Eat Behav, 8:398-40, 2007

Bulik, Cynthia M

Personliga reflektioner och vad ANGI-resultaten betyder för patienter, familjer och kliniker idag

ANGI, 2019

URL: [Länk](#)

Bulik, Cynthia M

Resultaten från ANGI studien

ANGI, 2019

URL: [Resultaten från ANGI studien](#)

Clinton, D

Affect regulation, object relations and the central symptoms of eating disorders

in press Ingår i:

European eating disorders review

New York : J. Wiley,

ISSN:1099-0968

URL: <http://www3.interscience.wiley.com/cgi-bin/jtoc?ID=5972> z Tillgänglig för användare inom Uppsala universitet

(in press)

Clinton

Towards and ecology of eating disorders: Creating sustainability through the integration of scientific research and clinical practice

Eur Eat Dis Rev, 18: 1 - 9, 2010

Ätstörningar : bakgrund och aktuella behandlingsmetoder

Clinton, David; Norring, Claes

3. utg. : Stockholm : Natur och kultur, 2012 - 261 s.

ISBN:9789127133907 LIBRIS-ID:12541017

[Sök i biblioteket](#)

Clinton & Birgegård

Stort mörkertal för ätstörningar - fler behöver hjälp tidigt

Läkartidningen, 114 maj 29, 2017

Downs, m fl

A substantive and methodological review of family-based treatment for eating disorders

J Fam Ther, 35, sid 2-28, 2013

Eisler

Family therapy for adolescents eating disorders: a special form of therapy or family therapy with a specific focus?

J Fam Ther, 35, April, s 1-2, 2013

Fairburn, Christopher G.

Att övervinna hetsätning : ett vetenskapligt utvärderat behandlingsprogram

Andra utgåvan, uppdaterad och utvidgad : 2017 - 244 sidor

ISBN:9789127818170 LIBRIS-ID:19873464

[Sök i biblioteket](#)

Forsén Mantilla, Emma

Fatal attraction : the relationship between patients and their eating disorders, an interpersonal and attachment perspective

Stockholm : Karolinska Institutet, 2017 - 79 sidor

ISBN:9789176768167 LIBRIS-ID:21947256

[Sök i biblioteket](#)

Gulliksen, m fl

Preferred therapist characteristics in treatment of anorexia nervosa: The patients perspective

Int J Eat dis, 45: 932-941, 2012

Hällström, Tore

Självsvält under 1500 år : verk av Gud, djävulen eller viktfixeringen?

1999 Ingår i:

Läkartidningen.

Stockholm : Sveriges läkarförbund, 1965-

ISSN:0023-7205

URL: <http://www.lakartidningen.se>

(1999) s. 4648-4653

Karjalainen, m fl

Eating disorders and eating pathology in young adult and adult patients with ESSENCE

Compr Psychiatry, 66: 79-86, 2016

Molin, m fl

Care management at an outpatient unit fo severe and enduring eating disorder patient at Stockholm Center for Eating disorders - a study protocol

J Eat Disord, 4: 24, 2016

Monell, E

Emotion dysregulation, self-image and eating disorders Ingår i:

Monell, Elin

Emotion dysregulation, self-image, and eating disorders

Stockholm : Karolinska Institutet, 2021 - 85sidor

ISBN:9789180161985 LIBRIS-ID:7mcp5m6m52x30fcv

URL: [Fritt tillgänglig via KI Open Archive](#)

[Sök i biblioteket](#)

Psychotherapy relationships that work : Volume 1 Evidence-based therapist contributions

Norcross, John C.; Lambert, Michael J.

Third edition : New York, NY : Oxford University Press, 2019 - xix, 664 sidor

ISBN:9780190843953 LIBRIS-ID:nz32r82flcbtrx7w

[Sök i biblioteket](#)

Probst, m fl

Physiotherapy fo patients with anorexia nervosa

Adv Eat Disord, 1: 224-238, 2013

Scribner Reiter, C; Craves, L

Nutrition therapy for eating disorders

Nutr Clinl Prac, 25: 122-136, 2010

Skåderud, Finn

Eating one´s words, Part III : The Embodied Mind and Reflective Function in Anorexia Nervosa - Theory

in press Ingår i:

European eating disorders review

New York : J. Wiley,

ISSN:1099-0968

URL: <http://www3.interscience.wiley.com/cgi-bin/jtoc?ID=5972> z Tillgänglig för användare inom Uppsala universitet

(in press)

Smink, m fl

Epidemiology of eating disorders: Incidence, prevalence and mortality rates

Cur Psychiat Rep, 14: 406-414, 2012

Ätstörningar : kliniska riktlinjer för utredning och behandling

Wallin, Ulf; Sandeberg, Anna-Maria af; Nilsson, Karin; Linné, Yvonne

2. uppl. : Sundsvall : Svenska psykiatriska föreningen, 2015 - 134 s.

ISBN:9789188099273 LIBRIS-ID:18422592

[Sök i biblioteket](#)

Ulfvebrand, m fl

Psychiatric comorbidity in women and men with eating disorders results from a large clinical database

Psychiat Res, 230: 294-299, 2015

van Ommen, m fl

Effective nursing care of adolescents diagnosed with anorexia nervosa: the patients perspective

J Clin Nurs, 18: 2801-2808, 2009

Vancamfort, m fl

A systematic review on physical therapy interventions for patients with binge eating disorder

Disabil Rehabil, 35: 2191-2196, 2013